तं प्रस्थितं महात्मानं समवेत्य दिवौकसः । सहिताः सेनया राजन्ननुजग्मुः पुरन्दरं ।
देवराजं तदा यान्तं सह देवैरवेत्य तु । वासुदेवार्जुनौ वीरौ सिंहनादं विनेदतुः ।
देवराजे गते राजन् प्रहृष्टौ केशवार्जुनौ । निर्व्विशङ्कं वनं वीरौ दाहयामासतुस्तदा ।
स मारुत इवाभ्राणि नाशयित्वाऽर्जुनः सुरान् । व्यधमच्छरसङ्घातैर्देहिनः खाण्डवालयान् । ८२१०
नच स्म किञ्चिच्छक्नोति भूतं निश्चरितुं ततः । संच्छिद्यमानमिषुभिरस्यता सव्यसाचिना ।
नाशक्नुवंश्च भूतानि महान्त्यपि रणेऽर्जुनं । निरीक्षितुममोघास्त्रं योद्धुञ्चापि कुतो रणे ।
शतंचैकेन विव्याध शतेनैकं पतत्रिणा । व्यसवस्ते ऽपतन्नग्नौ साक्षात्कालहता इव ।
न चालभन्त ते शर्म्म रोधःसु विषमेषु च । पितृदेवनिवासेषु सन्तापश्चाप्यजायत ।
भूतसंघाश्च बहवो दीनाश्चक्रुर्म्महास्वनं । रुरुदुर्व्वारणाश्चैव तथा मृगतरक्षवः । ८२१५
तेन शब्देन वित्रेसुर्गङ्गोदधिचरा झषाः । विद्याधरगणाश्चैव येच तत्र वनौकसः ।
नत्वर्जुनं महाबाहो नापि कृष्णं जनार्दनं । निरीक्षितुं वै शक्नोति कश्चिद्योद्धुं कुतः पुनः ।
एकायनगता येऽपि निष्पेतुस्तत्र केचन । राक्षसा दानवा नागा जघ्ने चक्रेण तान् हरिः ।
ते तु भिन्नशिरोदेहाश्चक्रवेगाद्गतासवः । पेतुरन्ये महाकायाः प्रदीप्ते वसुरेतसि ।
समांसरुधिरौघैश्च वसाभिश्चापि तर्प्पितः । उपर्य्याकाशगो भूत्वा विधूमः समपद्यत । ८२२०
दीप्ताक्षो दीप्तजिह्वश्च सम्प्रदीप्तमहाननः । दीप्तोर्द्ध्वकेशः पिङ्गाक्षः पिबन् प्राणभृतां वसां ।
तां स कृष्णार्जुनकृतां सुधां प्राप्य हुताशनः । बभूव मुदितस्तृप्तः परां निर्वृतिमागतः ।
तथाऽसुरं मयं नाम तक्षकस्य निवेशनात् । विप्रद्रवन्तं सहसा ददर्श मधुसूदनः ।
तमग्निः प्रार्थयामास दिधक्षुर्व्वातसारथिः । शरीरवान् जटी भूत्वा नदन्निव बलाहकः ।
जिघांसुर्व्वासुदेवस्तं चक्रमुद्यम्य धिष्ठितः । स चक्रमुद्यतं दृष्ट्वा दिधक्षन्तञ्च पावकं । ८२२५
अभिधावार्जुनेत्येवं मयस्त्वाहोति चाब्रवीत् । तस्य भीतस्वनं श्रुत्वा माभैरिति धनञ्जयः ।
प्रत्युवाच मयं पार्थो जीवयन्निव भारत । तं न भेतव्यमित्याह मयं पार्थो दयापरः ।
तं पार्थेनाभये दत्ते नमुचेर्भ्रातरं मयं । न हन्तु मैच्छद्दाशार्हः पावको न ददाह च ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तद्वनं पावको धीमान् दिनानि दश पञ्च च । ददाह कृष्णपार्थाभ्यां रक्षितः पाकशासनात् ।
तस्मिन् वने दह्यमाने षडग्निर्न्न ददाह च । अश्वसेनं मयञ्चैव चतुरः शार्ङ्गकांस्तथा । ८२३०
इत्यादिपर्व्वणि खाण्डवदहनपर्व्वणि मयदानवत्राणे अष्टाविंशत्यधिकद्विशतोऽध्यायः ॥ २२८ ॥
॥ जनमेजय उवाच ॥ किमर्थं शार्ङ्गकानग्निर्न्न ददाह तथागते । तस्मिन्वने दह्यमाने ब्रह्मन्नेतत्प्रचक्ष्व मे ।
अदाहे ह्यश्वसेनस्य दानवस्य मयस्य च । कारणं कीर्त्तितं ब्रह्मन् शार्ङ्गकाणां न कीर्त्तितं ।
तदेतदद्भुतं ब्रह्मन् शार्ङ्गकाणामनामयं । कीर्त्तयस्वाग्निसम्मर्द्दे कथन्ते न विनाशिताः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ यदर्थं शार्ङ्गकानग्निर्न्न ददाह तथागते । तत्ते सर्व्वं प्रवक्ष्यामि यथा भूतमरिन्दम ।
धर्म्मज्ञानां मुख्यतमस्तपस्वी संयितव्रतः । आसीन्महर्षिः श्रुतवान्मन्दपाल इतिश्रुतः । ८२३५